

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 190. De Waldgeri traditione bonorum in loco Aldanthorpe in pago Thiadmelli, ubi agitur de Waldgero fundatore illustrissimæ abbatiae Herifordensis, et de villis ad pagumThiadmelli spectantibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

§. 189.

Tradidit uiracheri pro remedio animae patris sui in uilla quae dicitur *boma* (M) familiam unam cum terra quam deseruit et in *liuitbi* (N) quidquid ipse *bernbarius* (O) possedit de terra cum familia una testes esse heluco hranning uuido fini edult *boma*.

gubernante
Corbeiam
Adalgario.

§. 190.

Tradidit *uualdgerus* (P) pro anima patris sui mansum medium in *aldam*.

- (M) Villa *Homa* erat, testante Registro nostro, in pago *Huuetigo* sita, qui erat, uti De villa iam supra §. 3. not. (e) vidimus, in comitatibus Sualenbergico et Pymontano. *Homa*. In eadem regione haud procul a praedio Sandebeck, ad iura dominorum de Schilder pertinente, in episcopatu Paderbornensi existit *Homa* villa. De ea probe notandum esse duximus, inter testes quendam eodem nomine *Homa* insignitum reperiri, quod ad confirmandam eorum sententiam facit, qui affirmant, nomina hominum plerumque villis, quas ipsi incolebant, nomina dedisse.
- (N) *Liuitbi* villa itidem in eodem pago *Huuetigo* fuit, uti comprobat idem Registrum nostrum. Intelligitur autem *Olden-Lüde* ad distinctionem oppidi *Lüde* in episcopatu Paderbornensi positi, quod iter dimidiae horae ab acidulis Pymontanis abest. Veterem illam villam *Liuitbi* domini de Kannen olim ab ecclesia nostra Corbeiensi habuere loco feudi. Sic v. g. *Hinrik Kanne van Lüde* anno 1437 in feudum recepit *dat Dorp Olden Lüde* et alia bona, restantibus litteris feudalibus ad eundem annum. Dudum vero eadem villa desolata est, quae natale solum fuit antiquissimae familiae, dictae de Kannen, quae postea tam in Saxonia superiori, quam in Westfalia, alia bona acquisiuit, uti documentis fide dignis in *Clientela Corbeiensi* demonstratur sumus. Haec autem procul dubio eadem villa fuit, in qua anno 785 Carolus M. natale domini celebrauit, quae a Reginone appellatur *Linbidi*, in Annalibus Loisselianis *Luiidi*, in Annal. Bertinianis et Metensibus *Luicbidi*, et in Annalibus Canisii *Lutundi*. Genuinum vero eius nomen fuisse *Liuitbi* ex nostris traditionibus apparet.
- (O) An hic *Bernbarius* pater fuerit *Wracheri*, querere quis posset, et perhibere, eundem *Bernbarium* fuisse Bernheri, quem supra §. 104. not. (n) pro nepote Brunonis Angariorum ducis venditauimus. Quod si enim hoc ita esset, uti id probabile videtur, nouum haberemus argumentum pro confirmanda sententia nostra, Brunonem ac Widekindum duces eadem stirpe fuisse procreatos. Et enim iam supra demonstrauius, eadem in regione quoque posteros Widekindi ducis bona quaedam possedisse.
- (P) Si ea, quae Herifordenses olim de *Waltgero* suo fabulati sunt, quem comitem Herfordensem atque abbatiae suae fundatorem dixere, hic repetere vellemus, bonam haberemus occasionem in medium afferendi multa. Siccum autem iam pede ea transilimus, alio tempore ostensuri, quis verus fundator istius collegii illustris fuerit. Interim Wigandus quidam, presbyter Bilefeldensis, ex fabulis mulierum Herfordensium vitam istius *Waltgeri* composuit, quam C. F. Paulini *commentario* suo de pagis p. 281 seqq. inseruit, fabulosam multisque nauis scitentem, quam miror etiamnum hodie Herifordensibus probari. Patrem *Waltgeri* nominat iste Wigandus *Deddum* et matrem *Eerui*, auum vero *Adolphum*, Widekindi Saxonum regis a secretis, eosque locum Dorinberg, in comitatu Rauensbergico reperiendum, possedisse; *Waltgerum* vero abbatiam Herfordensem tempore Ludouici pii instituisse, eidemque Swalam abbatissam praefecisse, atque omne patrimonium suum dedisse, asserit. Quemadmodum vero ex diplomatis nostris euidentissime apparet, Hludouicum caesarem, non *Waltgerum*, fundatorem istius monasterii existisse, neque Swalam, sed Tettam ibidem primam abbatissam fuisse, de qua egimus supra §. 99. not. (I); ita ex hac traditione nostra tota illa narratiuncula de isto *Waltgero* transfoditur et corrui. Si enim pater *Waldgeri* vixit usque ad tempora abbatis Corbeiensis Adalgarii (eo enim gubernante Corbeiam *Waldgerus* pro requie animae patris sui medium mansum donauit), *Waldgerus* tempore Ludouici pii locum diuinis samulatis

Tt

aptum

Ab anno *dantborpe* quod est in *thiadmelli* (Q) testel geruuig eyno fini offo et alii
854 vsque
877 re-
gnante
Hludo-
uico et
quat. or.

§. 191.

Tradidit hildidag et helmhold in *liudberteshuf* (R) pro anima fratris
fui

aptum insituere, opus preimaginatam in Olden-Heruorde perficere, eique omnem hereditatem suam commodare non potuit, uti Wigandus de Walgero suo predicat. Quis enim sanæ mentis credere poterit, filium, patre adhuc uiuo, habuisse copiam omne patrimonium suum elargiendi et effundendi? Patre vita decedente id facere potuisse Waldgerum, dare possumus. Neutiquam vero, adhuc eodem vitam degente, id fieri potuit.

De pago (Q) *Thiadmelli* pagus reperitur quoque in *Vita Meinweri* Tom. I. Leibn. p. 533. num. 41. eique tribuuntur villæ *Brochusen* ex *Smitbessun*. *Brochusen* hodie appellatur *Brokhusen*, et vicus est in comitatu Lippiaco inter Harentrup, Vinsbeck atque Oldendonop; *Smitbessun* vero dicitur *Smedissen*, inter Dethmoldiam et Horen vrbes eodem in comitatu sita. Diploma quoddam episcopi Patherbrunnensis Imadi, quod e manibus nobilis domini de Kannen accepimus, quodque integrum e MSpto exhibebimus in Historia nostra Corbeiensi, collocat in pago *Thiadmelli* 1) *fluulam Bennenberge*, per quam eruditissimus D. Gruep Orig. *Pyromont*. p. 9. seq. intelligit fluulam quandam in præfectura Swalenberge inter vicum *Brakelvik* (non *Brakelful*) et arcem *Schider*. Hæc vero non est huius loci, quia ibi pagus Huuorigo erat. Melius ergo eadem silua quæritur iuxta villam iam dictam *Brokhusen*, vbi reperitur *Bennenholt*, et non procul abest *Bennelebe*, quæ siluæ melius ad pagum *Thiadmelli* congruunt. 2) *Remikenhusen*, hodie dictam *Remgesen*, haud procul a vico *Smelsen* in comitatu Lippiensi, et 3) *Aldenthorpe*, quæ eadem villa est, quæ in hoc nostro §. inuenitur, et hodie *Oldendorp* nuncupatur, atque in eodem comitatu inter oppidum *Horen* et arcem *Exterenstein* existat. Hisce præmissis annotandum est, pagum *Thiadmelli* in historia Romana et Francica esse celebratissimum. In eo enim *saltus Teutoburgiensis*, ad quem, teste Tacito *Annal.* lib. I, regnante cæsare Augusto, *Quintilius Varus* cum exercitu Romano occubuit, cæsus ab *Harminio*, *Cheruscorum* duce. In eodem pago *Carolus Magnus*, rex Francorum, celebrem egit triumphum. Refert enim *Eginhardus* in vita eius, *Carolus* iuxta montem, qui *Ornegge* dicitur, in loco *Thietmelle* nominato cum Saxonibus acie conflixisse, in quo, *Carolo* viriliter pugnante, Saxones cum *Widekindo* terga verterint, ac *Franci* victores exstiterint ita, ut magna ibi multitudo Saxonum ceciderit, et pauci fuga euaserint. Nomen autem suum pagus *Thiadmelli* a vetustissimis incolis *Teutohis* accepisse ac retinuisse videtur. Eiusdemque pagi *Thiadmelli* reliquias esse urbem *Detmoldiam*, sedem dominorum comitum *Lippiensium* celeberrimam, putamus. *Mallum Teutonorum* videtur nomini subesse.

De villis (R) Nouum hoc loco deprehendimus argumentum confirmandi sententiam, cui congruenter arbitramur, pagum *Guddinge* non in principatu *Göttingensi*, sed in eaditionis *Homburgicæ* parte, existisse, quæ inter castrum desolatum *Hoinboken*, atque oppidum *Eltze* reperitur. Villæ enim *Liudberteshus*, *Haddeshus* et *Vatu* in Registro nostro in pago *Guddinge* positæ inueniuntur. Quæritur ergo primum, vbinam villa *Liudberteshus* posita fuerit? Respondemus, illam deprehendi inter *Deinsen*, *Banteln* atque *Hoyerhusen*, atque hodie appellari *Lübbrechtsen*. Deinde *Haddeshus* non procul abfuit a vico *Brunckenfen* in ducatu *Brunsvicensi* iter dimidii milliaris ab oppido *Alfeld*, in episcopatu *Hildesienfi*. Quamuis enim villa *Haddeshus* vicum *Hoyerhusen* fuisse videri posset, *Haddeshus* tamen villa inter desolatas recensenda erit. *Hobnsen* dictus fuit locus postea, dudum ruinis inuolutus, olim inter *Alfeldam* et *Förste* situs. *Vatu* vero villa denique inter *Haddeshus* et *Brunckenfen* existit, et iam funditus deleta est. De hisce locis in clientela *Corbeiensi* pluribus agemus. Iam autem quæritur, ad quamnam familiam tres fratres *Hildidag*, *Helmhold* et *Ludbertus* sint referendi? Respondemus, eos probabilissime ad progenitores comitum de *Altafago* spectasse. Cum enim iam supra §. 104 not. (n) *Richardum* quendam,